

Tuinieren

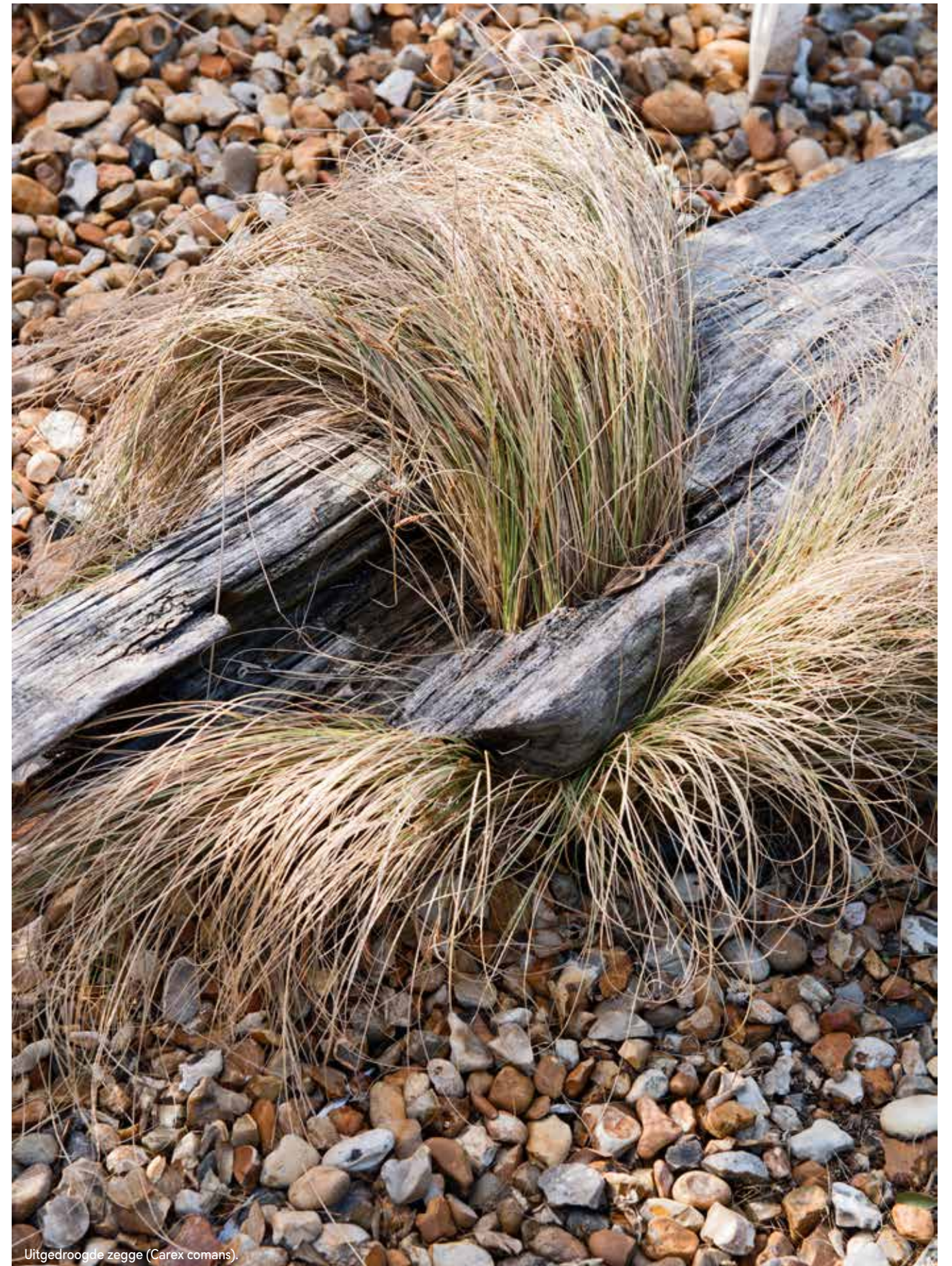
in de zoute zuidwestenwind

Gedreven door de zeewind ontwierp Geoff Stonebanks een voortuin met een maritiem karakter. Heesters, hagen en gejutte vondsten fungeren er als windbrekers. Zeekool, ijzerhard en zeelavendel zijn zoutwaterproof en gedijen in de schrale grond aan de Engelse zuidoostkust.

TEKST MIRJAM ENZERINK FOTOGRAFIE MAAYKE DE RIDDER



Ijzerhard (*Verbena bonariensis*) zorgt voor kleur in de kusttuin.



Uitgedroogde zegge (*Carex comans*).

Geoff Stonebanks en zijn partner Mark Glassman zochten vijftien jaar geleden de Engelse zuidoostkust af naar hun gedroomde huis met zeezicht. Na honderdveertig (!) bezichtigingen was het raak in Seaford, een stadje onder Newhaven. “We vielen direct voor de jarenertigcharmes van deze bungalow. Ook de ligging was perfect. Ons huis staat een paar meter boven straatniveau. Hierdoor kijken we op een natuurgebiedje rondom een oude getijdenmolen. Daarachter ligt de zee. Vanuit de voortuin zien we de ferry’s varen.” Het stel stortte zich op de verbouwing van het huis. Tuinambities waren er niet, groene vingers evenmin. Tot Geoff, net met vervroegd pensioen, zich begon te vervelen. “Op een ochtend ben ik out of the blue gestart met tuinieren. Tot mijn eigen verrassing vond ik het geweldig.” Met voortschrijdend inzicht ontstond de ene na de andere weelderige cottageborder. Geoff’s gevoel voor compositie en sfeer bleef niet onopgemerkt. Binnen drie jaar was tuin Driftwood, vernoemd naar het huis, een succesvolle bezoektuin van de National Garden Scheme.

Van gras naar grind

Het frisse groen en de warme kleuren in de cottagetuin vormen een groot contrast met de voortuin. In deze ‘kusttuin’ domineert grijsgroen en zilverkleurig blad en bloeien planten alleen lila of geel. “De voortuin bestond in 2012 uit één groot gazon”, vertelt Geoff. “Een praktische keuze van de vorige bewoners, vermoed ik. Met de zee op vierhonderd meter en geen grote bomen of huizen ertussen, had de wind hier vrij spel.” Geoff verving het gazon door grind en zette rondom het perceel een ‘verdedigingslinie’ uit om de vijand, de zuidwesterwind, te breken. Hiervoor gebruikte hij oude spoorbellen, grote stukken drijfhout en andere

gejutte schatten van het strand. “Zo bleef het grind mooi op z’n plek. En als vanzelf vormden zich op die manier ook verschillende borders.”

Tropische planten zijn welkom

Met bijzondere hagen en kleine bomen wierp Geoff een tweede windkering op. Erachter begon hij te tuinieren met inheemse soorten als zeekool, zeelavendel en verschillende grassen. “Sommige planten ontdekte ik in Tide Mills, het natuurgebied verderop. Als ze het daar doen, moeten ze hier ook aanslaan, was het idee.” Toen die stevige grijsgroene basis zich had bewezen, breidde Geoff de plantbedden langzaam uit met soortgelijke karakters. Veel planten selecteerde hij op hun mediterrane wortels. Kerriplant, heiligenkruid en salie zijn goed bestand tegen droogte, warmte én vorst. Vedergras, ijzerhard en morgensterzegge blijven overeind in zuidwestenwind. Ook echte tropische planten zijn welkom, waaronder 35 stuks Agave en talloze soorten Echeveria. Elk voorjaar plaatst Geoff ze met pot en al tussen de planten. “Mensen zijn vaak verbaasd als ze zien wat hier allemaal groeit. Ze zijn ervan overtuigd dat tuinieren aan zee moeilijk is. Maar mijn ervaring is dat hier bijna alles wil, zolang je maar het juiste milieu creëert. De enige plant die hier helaas écht niet kan aarden, is een van mijn lievelingen: lupine.” De droogte van afgelopen zomer bevestigde Geoff opnieuw in zijn filosofie. Waar alle tuinen in de omgeving langzaam verpieterden, hielden zijn planten sierlijk stand. “De kusttuin is grotendeels zelfvoorzienend. Het grind voorkomt dat de aarde uitdroogt. Watergeven is daardoor niet nodig. Wel krijgen alle tuinplanten elke maand wat vloeibare mest. Daar doen ze het fantastisch op.” >



De favorieten van Geoff

- Goudscherm (*Bupleurum fruticosum*): “Tuinieren met deze mediterrane heester is écht een succes. Hij bloeit daarbij ook prachtig met fijne, gele bloemetjes.”
- Struikroonkruid (*Coronilla glauca* ‘Citrina’): “Heeft mooie, kleine blaadjes en bijzondere gele bloemen die jaar na jaar terugkomen en zich niets aantrekken van de zoute wind. Bloeit enkele keren per jaar, ook in de winter.”
- Stekelige berenklauw (*Acanthus mollis*): “Een must voor elke kusttuin: het silhouet is prachtig dramatisch. Ze wiegen mooi in de wind.”
- Tamarisk (*Tamarix tetrandra*): “In mijn kusttuin staan twee van deze mooie kleine bomen met vederachtige pluimen van roze bloemen. Ze weerstaan harde wind en zout water. Echt een blikvanger in de tuin.”
- Ijzerhard (*Verbena bonariensis*): “Een fantastische plant voor aan de kust. De soms wel twee meter lange stelen dansen in de wind. Zaaït zich makkelijk uit in gravel.”



Een ‘verdedigingslinie’ van oude bielzen, drijfhout en andere gejutte schatten houdt de planten uit de wind

Juttershout omringd door ijzerhard (*Verbena bonariensis*) en *Santolina chamaecyparissus* ‘Lambrook Silver’.

Vooraan Senecio cineraria 'Silver Dust', dan Panicum virgatum 'Warrior' en erachter Santolina chamaecyparissus 'Lambrook Silver'.

Grijsgroen, zilver en geel kleuren de kusttuin



Senecio cineraria 'Silver Dust'



Agave



Stipa tenuissima 'Pony Tails'



Morgensterzegge (Carex grayi)



Ezelsoor (Stachys byzantina)



Ijzerhard (Verbena rigida 'Polaris')



Scharnierbloem (Physostegia virginiana)



Helleborus argutifolius met Santolina chamaecyparissus 'Lambrook Silver'.



Verbena bonariensis en erachter Santolina chamaecyparissus 'Lambrook Silver'.



Geoffs gevoel voor compositie bleef niet onopgemerkt: tuin Driftwood is nu een succesvolle bezoektuin van de National Garden Scheme.

> Oranje reddingsboei

Het zonnige geel en mediterrane lila in de kusttuin waren in het begin nog geen thema. “Grappig genoeg bloeiden veel van de planten die ik selecteerde in die kleuren. Het effect was zo mooi dat ik steeds vaker op die kleuren voortborduurde. Zo kwamen er onder meer lila scharnierbloemen en irissen bij.” Minstens zo bepalend voor de sfeer zijn de elementen die Geoff elk jaar weer anders etaleert in de tuin. Het zilvergrijs van askruid en ezelsoor herhaalt zich in alle houten elementen, grijsgewassen in het zoute water. Zo kaderen oude zeeweringpalen her en der borders af. Sommige staan rechtop als knipooog naar de oude functie. Ook een oude roeiboot benadrukt het maritieme sfeertje. In de winterstalling liggen zevenhonderd van dit soort vondsten. “De planten en materialen versterken elkaar. Vaak zie ik de composities al voor me. Ik werk niet met tekeningen, ga liever direct aan de slag om dat plaatje te realiseren. Ik heb weinig geduld. Nogal een slechte eigenschap voor een tuinier, ik weet het. Maar ik noem mezelf dan ook geen tuinder. Ik zeg altijd: het is alsof ik een filmset aan het aankleden ben.” De meeste spullen kreeg Geoff van vrienden en trouwe tuinbezoekers. Zoals de spanen bij de roeiboot en oude ankers in verschillende formaten. Dierbaar zijn de oude viskratten van zijn opa en de dikke touwen die vroeger de ferry van Newhaven binnenloodsten. “Enkele jaren geleden zijn er verschillende spullen gestolen uit mijn tuin. De

lokale krant pikte het verhaal op. De havenmeester van Newhaven die het artikel las, bood aan alle gestolen waar te vervangen. Hij gaf me onder meer een grote oranje reddingsboei, een echte blikvanger.”

Dansen in de wind

Kusttuin Driftwood is jaarrond fascinerend, vindt Geoff. De planten gaan ongeknipt in winterrust en geven zo maandenlang zilveren silhouetten. Een recente ontdekking, struikkroonkruid, zorgt zelfs dan voor een zweem geel in de tuin. Maar favoriet zijn de zomers, vooral vanwege de stroom bezoekers die de weg weten te vinden naar Seaford. “Ik geniet enorm als ik zie dat mensen hier een fijne middag hebben. En ik vind het heerlijk om ze te verwennen met thee en zelfgebakken taarten.” Veel bezoekers komen speciaal terug voor zijn cappuccinocake, glutenvrije sinaasappelpolentacake en heerlijke Victoria sponge. De verdiensten doneert Geoff aan een liefdadigheidsorganisatie die kankerpatiënten financieel ondersteunt. “Het geeft me veel voldoening dat mijn tuin elk jaar opnieuw een mooie bijdrage kan leveren.” Zelf gunt Geoff zich geen tijd om op een bankje te genieten van de zomersfeer. “Er is altijd wel iets te doen. De borders moeten onberispelijk zijn. Je zult hier nooit een dode bloem of pol onkruid zien. Maar dat soort klusjes doe ik graag. En reken maar dat ik geniet als ik dan naast me kijk en alle Verbena’s zachtjes zie dansen in de wind.” ➔

5x inspiratie uit kusttuin Driftwood

1. Creëer beschutting door het maken van besloten tuinkamers. Favoriete heesters waar Geoff hagen van maakt: boommaster (*Olearia haastii*), griselinia (*Griselinia littoralis*), olijfwilg (*Elaeagnus ebbingei*), duindoorn (*Hippophae rhamnoides*) en tamarisk (*Tamarix tetrandra*).
2. Elementen als een oude boot, ankers, drijfhout en spoorbielzen zijn decoratief én hebben een functie: ze breken de wind.
3. Kijk de kunst af in de natuur. Soorten als zeekool (*Crambe maritima*), zeelavendel (*Limonium 'Salt Lake'*), zene-groen (*Ajuga reptans*), duinroos (*Rosa pimpinellifolia*), hondstroos (*Rosa canina*), blauwe zeedistel (*Eryngium maritimum*) en talloze grassen trotseren er weer en wind en houden zich dus ook goed staande in een kusttuin.
4. Kruidachtige planten met grijs- en zilverkleurig blad combineren mooi met het drijfhout, maar zijn vaak ook goed bestand tegen warmte en droogte. Geoff gebruikt onder meer eenjarig wit askruid (*Senecio cineraria 'Silver Dust'*), kerrieplant (*Helichrysum italicum*), heiligenbloem (*Santolina chamaecyparissus*), diverse ijzerhardsoorten (*Verbena*) en ezelsoor (*Stachys byzantina*).
5. Vetplanten als Agave, Sedum en Echeveria dragen bij aan het mediterrane beeld van de tuin. Geoff zet ze in potten tussen de vaste planten, zodat ze mooi opgaan in het geheel. In het najaar verplaatst hij ze naar een vorstvrije plek.



Stilleven van dierbare erfstukken en juttersvondsten. Op de achtergrond tamarisk.

Tuinenreis naar East Sussex

Tuin Driftwood is deze zomer nog geopend op 9, 27 en 28 juli. Ook kan de tuin op afspraak worden bezocht in juli en augustus. Tip: combineer een bezoek met andere inspirerende tuinen in East Sussex. De favorieten van Geoff zijn Follers Manor, even buiten Alfriston, The Old Vicarage in Fittlehampton en Cupani in Seaford. Alle zijn opgenomen in de National Garden Scheme (www.ngs.org.uk). Meer info over de tuin van Geoff: www.driftwoodbysea.co.uk